uczciwie o Pracy
PRACA · FIRMA · PRZEPISY

Nauka zawodu u pracodawcy: lista kontrolna

Strona 1: dla ucznia i rodzica

Minimalne wynagrodzenie młodocianego pracownika od 1 września do 30 listopada 2026 r. Kwoty zmieniają się co kwartał (8%, 9% i 10% przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni kwartał, przyuczenie 7%). Netto wyliczyła redakcja przy standardowych składkach i zwolnieniu z PIT dla osób do 26 lat.

Rok nauki	Brutto	Netto	Moja umowa (brutto)
I rok nauki zawodu	738,65 zł	580,02 zł	
II rok nauki zawodu	830,98 zł	652,52 zł	
III rok nauki zawodu	923,31 zł	725,02 zł	
Przyuczenie	646,32 zł	507,53 zł	

Prawa młodocianego pracownika (Kodeks pracy)

- ☐ Czas pracy: do 16. roku życia najwyżej 6 h na dobę, potem 8 h; czas nauki w szkole wlicza się do czasu pracy.
- ☐ Zakaz nadgodzin i pracy w nocy (22-6); przerwa 30 minut, gdy dzień pracy trwa ponad 4,5 h.
- ☐ Odpoczynek: co najmniej 14 h na dobę i 48 h w tygodniu.
- ☐ Urlop: 12 dni roboczych po 6 miesiącach, 26 dni po roku; w ferie, na wniosek także urlop bezpłatny (razem do 2 miesięcy).
- ☐ Zakaz prac wzbronionych młodocianym (część dozwolona w ramach nauki zawodu pod nadzorem).
- ☐ Pracodawca musi zwolnić ucznia z pracy na czas zajęć w szkole.

Pytania do pracodawcy przed podpisaniem umowy

- ☐ Czy umowa to umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego (nie zlecenie, nie „praktyki bez umowy”)?
- ☐ Jaki zawód, nauka zawodu czy przyuczenie, ile miesięcy i gdzie będzie dokształcanie teoretyczne?
- ☐ Ile wyniesie wynagrodzenie (co najmniej minimum z tabeli) i kiedy będzie wypłacane?
- ☐ Kto będzie uczył zawodu (instruktor z kwalifikacjami) i w jakich godzinach będę pracować?
- ☐ Czy pracodawca jest rzemieślnikiem (egzamin czeladniczy w izbie) czy nie (egzamin zawodowy)?
- ☐ Czy po egzaminie jest szansa na zatrudnienie i na jakich warunkach?
- ☐ Czy dostanę odzież roboczą, środki ochrony i skierowanie na badania lekarskie?

Nauka zawodu u pracodawcy: lista kontrolna

Dofinansowanie kosztów kształcenia (art. 122 Prawa oświatowego, 2026)

Forma	Kwota	Warunek
Nauka zawodu, 36 miesięcy	do 10 824 zł	36 mies. i przystąpienie do egzaminu
Nauka zawodu w zawodzie z prognozy ministra	do 13 394 zł	jak wyżej
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	do 340 zł / mies.	pełne miesiące kształcenia

Krótsza nauka: kwota proporcjonalna. Wniosek do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego dla miejsca zamieszkania ucznia, w ciągu 3 miesięcy od egzaminu. Dofinansowanie jest pomocą de minimis. Pracodawca, osoba prowadząca zakład lub zatrudniony pracownik musi mieć kwalifikacje do prowadzenia przygotowania zawodowego.

Dokumenty do wniosku (na przykładzie Urzędu Miejskiego w Białymstoku)

- ☐ Wniosek o dofinansowanie (wzór gminy).
- ☐ Dokumenty potwierdzające kwalifikacje pracodawcy lub instruktora.
- ☐ Umowa o pracę z młodocianym i świadectwo pracy, jeśli stosunek pracy ustał.
- ☐ Dyplom, świadectwo lub zaświadczenie o egzaminie; świadectwo szkolne lub zaświadczenie z kursów dokształcania.
- ☐ Wpis do CEIDG lub KRS (przy spółce cywilnej także umowa spółki); pełnomocnictwo, jeśli dotyczy.
- ☐ Formularz informacji o pomocy de minimis i oświadczenie o pomocy de minimis z 3 lat.
- ☐ Oświadczenie o kosztach zatrudnienia i otrzymanej refundacji.

Ile kosztują 3 lata nauki zawodu (stawki minimalne IX-XI 2026)

Pozycja	Kwota
Wynagrodzenia ucznia przez 36 miesięcy (brutto)	29 915,28 zł
Koszt pracodawcy ze składkami (emerytalna, rentowa, wypadkowa 1,67%)	35 279,16 zł
Po dofinansowaniu 10 824 zł	24 455,16 zł
Po dofinansowaniu 13 394 zł (zawód z prognozy)	21 885,16 zł

Dodatkowo: pracodawcy zatrudniający młodocianych w porozumieniu z OHP mogą dostać z Funduszu Pracy refundację wynagrodzeń i składek do wysokości stawek minimalnych (art. 348 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia).

Źródła: Kodeks pracy, dział IX; rozporządzenie RM z 28.05.1996 w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania; Prawo oświatowe, art. 121a i 122 (zmiana od 13.07.2025); ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia, art. 348; komunikaty prezesa GUS; BIP Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Wyliczenia: redakcja Uczciwie o Pracy, stan na 1 listopada 2026 r. Lista nie zastępuje porady prawnej ani informacji z gminy.